

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

про результати проведення акредитаційної експертизи відповідності освітньої діяльності Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» державним акредитаційним вимогам підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою КМУ № 978 від 9 серпня 2001 р., Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1187 від 30.12.2015 р. і на виконання наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» № 164-л від 03.03.2018 р. експертна комісія у складі:

голови комісії - Сокурянської Людмили Георгіївни, завідувача кафедри соціології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктора соціологічних наук, професора;

експерта - Пачковського Юрія Франковича, завідувача кафедри соціології Львівського національного університету імені Івана Франка, доктора соціологічних наук, професора

у період із 12.03.2018 р. по 14.03.2018 р. включно розглянула подані матеріали і провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (далі –ДВНЗ «УжНУ») державним акредитаційним вимогам підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за освітнім ступенем «магістр».

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія перевірила:

- інформацію, подану ДВНЗ «УжНУ» до Міністерства освіти і науки України в акредитаційній справі;

- відповідність показників діяльності ДВНЗ «УжНУ» установленим законодавством вимогам щодо формування контингенту студентів, кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу;

- відповідність освітньої діяльності ДВНЗ «УжНУ» державним вимогам щодо підготовки здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр».

Під час акредитаційної експертизи були розглянуті такі документи:

- оригінали основних установчих документів ДВНЗ «УжНУ»;

- документи, що засвідчують відповідність санітарно-технічного стану приміщень, які використовуються при проведенні освітньої діяльності ДВНЗ «УжНУ», встановленим нормативним вимогам;

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

- освітньо-професійна програма «Соціологія» підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»;
- навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»;
- засоби діагностики якості вищої освіти;
- затверджені в установленому порядку навчальні та робочі навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за освітнім ступенем «магістр»;
- комплексні контрольні роботи з нормативних дисциплін підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»;
- відомості про кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне і інформаційне забезпечення освітньої діяльності та соціальну інфраструктуру університету;
- порівняльна таблиця про дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістр за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Експертна комісія констатує, що розглянуті документи відповідають вимогам чинного законодавства.

У процесі експертизи :

- вивчено матеріали самоаналізу діяльності випускової кафедри соціології та соціальної роботи факультету суспільних наук з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»;

- проведено комплексні контрольні роботи за дисциплінами навчального плану з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр», а саме: за дисциплінами циклу загальної підготовки - Психологія і педагогіка вищої школи, Професійне ділове іншомовне спілкування; за дисциплінами професійної підготовки - Сучасні соціальні нерівності.

- перевірено навчально-методичні комплекси дисциплін з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»;

- проаналізовано стан організації навчальної, навчально-методичної, наукової, організаційної, виховної та профорієнтаційної роботи;

- вивчено стан організації та методичного забезпечення проходження переддипломної практики.

У підсумку експертного оцінювання експертна комісія констатує: перелік, обсяг та повнота акредитаційної справи відповідає встановленим вимогам.

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Повна назва вищого навчального закладу – Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет».

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» є правонаступником Ужгородського державного університету, створеного постановою Народної Ради Закарпатської України і секретаріату Центрального Комітету Комуністичної партії Закарпатської України «Про утворення Закарпато-Українського університету в м. Ужгороді» від 19 липня 1945 р., яка підтверджена постановою Ради Народних Комісарів УРСР і Центрального Комітету КП(б)У «Про відкриття державного університету в м. Ужгороді» від 18 жовтня 1945 р. та постановою Ради Міністрів СРСР «Про відкриття Ужгородського державного університету в м. Ужгороді Української РСР» від 28 травня 1946 р.

Ужгородський національний університет є також правонаступником Ужгородського учительського інституту, котрий функціонував у 1945-1954 рр.

Указом Президента України № 1148/2000 від 19 жовтня 2000 р. Ужгородському державному університету надано статус національного і перейменовано в Ужгородський національний університет.

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» визначено також правонаступником Закарпатського державного університету, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України № 52-р від 6 лютого 2013 р. та відповідними актами Міністерства освіти і науки України.

Університет функціонує в системі вищих навчальних закладів України, діє на підставі Статуту ДВНЗ «УжНУ», свідоцтва про його державну реєстрацію та керується у своїй діяльності Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту».

Основними напрямками діяльності університету є: підготовка, згідно з державним замовленням та договірними зобов'язаннями, висококваліфікованих фахівців для потреб України (кадрового господарства, науки, освіти, медицини тощо), а також інших держав світу; підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; перепідготовка і підвищення кваліфікації спеціалістів для галузей економіки; організація та проведення в тісному зв'язку з навчальним процесом фундаментальних, пошукових, прикладних наукових досліджень і дослідно-конструкторських робіт, а також виробництво продукції за науковими розробками університету; методична робота, фінансово-господарська та культурно-освітня діяльність; поширення й пропаганда науково-технічних знань; видання навчальної, наукової та навчально-методичної літератури; налагодження міжнародних зв'язків.

Станом на 1 жовтня 2017 р. в університеті навчається 13922 особи, в тому числі 10087 за денною формою, 3835 – за заочною. Крім того, на факультеті післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки щорічно проходять первинну спеціалізацію близько 400 лікарів-інтернів, здійснюється перепідготовка фахівців з базових спеціальностей, працюють курси підвищення кваліфікації та курси з підготовки до вступу до вищих навчальних закладів.

У своїй структурі університет нараховує 20 факультетів: економічний, історії та міжнародних відносин, іноземної філології, міжнародних економічних відносин, стоматологічний, медичний, медичний № 2, юридичний, інформаційних технологій,

інженерно-технічний, здоров'я та фізичного виховання, біологічний, географічний, туризму та міжнародних комунікацій, математичний, філологічний, фізичний, хімічний, суспільних наук, післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки, а також природничо-гуманітарний коледж, українсько-угорський навчально-науковий інститут та загальноуніверситетську кафедру військової підготовки.

Освітню діяльність та наукові дослідження забезпечують 1275 науково-педагогічних працівників, серед яких 145 (11,4%) докторів наук, професорів, 698 (54,7%) кандидатів наук, доцентів. В університеті працюють 10 лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, два члени-кореспонденти Національної академії наук України та член-кореспондент Національної академії правових наук України, 18 академіків та членів-кореспондентів інших галузевих і зарубіжних академій. 59 викладачів та наукових співробітників удостоєні урядових нагород та почесних звань України (заслужених діячів науки і техніки, працівників освіти, лікарів, винахідників тощо).

Підготовка науково-педагогічних кадрів проводиться через аспірантуру з 19 наукових спеціальностей. Три спеціалізовані вчені ради (з історичних, медичних та фізико-математичних наук) проводять захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук та кандидата наук; чотири спеціалізовані вчені ради (з економічних, медичних, хімічних та юридичних наук) – на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

До складу Ужгородського національного університету входять 25 науково-дослідних інститутів, центрів, лабораторій, станція спостережень за штучними супутниками Землі, 4 музеї (зоологічний, археологічний, історії університету, давньої книги), наукова бібліотека, студентське містечко, у складі якого 6 гуртожитків, центр студентського дозвілля «Ювентус», спортивний комплекс «Буревісник» із закритим 25-метровим плавальним басейном, гірськолижна база «Плішка», високогірна біологічна база «Колочава», ботанічний сад, віварій, санаторій-профілакторій «Скалка», соціально-психологічна служба, юридична клініка, видавництво «Говерла», Медіацентр, газета «Погляд», а також управлінські та господарські підрозділи.

Підготовка фахівців здійснюється згідно з Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет», затвердженого наказом ректора від 08.05.2015 р. № 698/01-17 тощо.

Освітня діяльність провадиться згідно з освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами та навчальними планами, узгодженими та затвердженими в установленому порядку.

За своїм змістом, структурою та характеристиками ДВНЗ «УжНУ» відповідає діючим нормативно-правовим документам України про вищу освіту. Загальна інформація про університет наведена в таблиці 1.

Ужгородський національний університет одним з перших серед вищих навчальних закладів України розпочав підготовку фахівців зі спеціальності «Соціологія». З цією метою на юридичному факультеті УжНУ в 1996 році була створена кафедра соціальної роботи і здійснено перший набір студентів за напрямом підготовки 0402 «Соціологія» (АГ№582508 від 31.10.2011 р.). Завідувачем кафедри був призначений доктор філософських наук, професор І. І. Мигович, а з 2004 року

кафедру очолювала доктор пед. наук, проф. І. В. Козубовська, а з 2015 р. – доктор філософських наук, професор Ф.Ф. Шандор.

Таблиця 1.

Загальна характеристика Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)		
	у т.ч. на рівнях вищої освіти		
	початковий (короткий цикл) рівень (осіб)	505	
	перший (бакалаврський) рівень (осіб)	5555	
	другий (магістерський) рівень (осіб)	3775	
2	третій (освітньо-науковий) рівень (осіб)	433	
	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	10087	3835
	денна (очна) (осіб)	10087	
	вечірня (осіб)		
3	заочна, дистанційна (осіб)		3835
	Кількість навчальних груп (одиниць)	601	337
4	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць)	150	116
	у т.ч. на рівнях вищої освіти:		
	початковий (короткий цикл) рівень (осіб)	7	5
	перший (бакалаврський) рівень (осіб)	66	47
	другий (магістерський) рівень (осіб)	58	45
	третій (освітньо-науковий) рівень (осіб)	19	19
5	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	111	
	з них випускових (одиниць):	Циклових комісій – 7	
		87	
6	Кількість факультетів та навчальних інститутів	21	
	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	42103,56	
	з них:		
	власні (кв. м)	32398,75	
7	орендовані (кв. м)	9704,81	
	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	-	
8	Інше	-	

З 2016 року кафедрою розпочато підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

«Соціальні та поведінкові науки» з ліцензованим обсягом – 45 осіб (Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.07.2016 р. № 14071).

Створена за підтримки міжнародного проекту Tempus-Tacis JEP-10243-96 “Заснування відділення соціальної роботи в Ужгородському державному університеті” (1996-1999 рр.), у липні 2000 року кафедра випустила перших бакалаврів соціології. Нині вони працюють у системі державних та недержавних органів і служб України та за рубежом.

Завдяки міжнародним проектам більшість викладачів кафедри соціології та соціальної роботи пройшли стажування в Бельгії і Великій Британії, Угорщині, Словаччині, Данії, де мали змогу ознайомитися з досвідом зарубіжних колег. Іноземні викладачі і практичні соціальні працівники залучалися до читання лекцій і проведення практичних занять зі студентами відділення соціальної роботи. Зокрема, про якість підготовлених кадрів свідчить те, що відсоток працевлаштованих за фахом випускників досягає близько 70%. Окремі випускники кафедри працюють у ВНЗ Великобританії, США, Російської Федерації, Угорщині, Словаччині, провідних державних, освітніх та громадських організаціях України.

Навчальний процес майбутніх соціологів забезпечують професорсько-викладацький склад 5 кафедр, де працюють 12 докторів наук, професорів (з них 1 доктор наук, професор за сумісництвом), 47 кандидатів наук, доцентів (з них 5 кандидатів наук, доцентів за сумісництвом). Крім того, до навчального процесу залучаються доктори наук, професори провідних вітчизняних і зарубіжних вузів.

Інформаційно-технічна база кафедри складається з сучасних технічних і комп'ютерних засобів, програмних продуктів. Працює комп'ютерний клас, в якому використовується різнопланова комп'ютерна техніка (комп'ютери IBMPC Pentium 4 з операційною системою Windows XP та офісним пакетом Microsoft Office 2007) і програмне забезпечення (спеціальний пакет для соціальних наук SPSS, комп'ютерна правова база “Ліга: Закон”, апаратно-програмні комплекси з вивчення іноземних мов – електронний словник Lingvo, “English Platinum”, “Francais d'Or”). Комп'ютерний клас забезпечений програмами проведення електронного тестування знань студентів. Всі комп'ютери об'єднані в локальну мережу і мають доступ до Інтернету. Також для забезпечення навчального процесу використовуються 2 мультимедійні проектори, слайдпроектор, телевізор, відеоманітофон, відеокамера, друкувальна та розмножувальна техніка.

Кафедра одна з небагатьох в Україні, яка має власну бібліотеку, що нараховує понад 8 тисяч примірників літератури (зарубіжної і вітчизняної) з різних галузей знань (педагогіки, права, соціології, соціальної роботи, менеджменту, іноземних мов). Діє міні-друкарня, у якій видано понад 50 монографій і посібників, навчальні програми, довідники, методичні рекомендації, розробки та інші методичні матеріали на допомогу студентам і працівникам соціальних служб.

Кафедра соціології та соціальної роботи УжНУ є активним учасником міжнародного співробітництва, зокрема, з такими країнами, як Велика Британія, Бельгія, США, Росія, Угорщина, Словенія, Литва, Польща, Румунія та ін. Кафедра також активно співпрацює з вищими навчальними закладами України, які готують фахівців соціальної роботи (НУ “Києво-Могилянська Академія”, Тернопільський національний педагогічний університет, Черкаський національний університет, національний університет “Львівська політехніка” та ін.).

Впродовж багатьох років кафедра підтримує співробітництво з проектом "TOUCH" (США), який спрямований на допомогу дітям-сиротам з вадами інтелектуального розвитку та благодійним фондом імені Фреда Роббі (США), який, зокрема, сприяв поповненню бібліотеки кафедри енциклопедичними виданнями та науковою літературою з соціології, соціальної роботи, психології, політології. Фонд надає стипендії кращим студентам із малозабезпечених сімей.

В рамках міжнародного співробітництва проведені 3 конференції, 10 семінарів, а також школа молодого соціолога. Кафедра здійснює випуск "Наукового вісника. Серія. Педагогіка. Соціальна робота", який входить до переліку фахових видань та до наукометричної бази Scopus.

Експертна комісія констатує:

- правові основи освітньої діяльності ДВНЗ «Ужгородський національний університет ґрунтуються на всіх необхідних документах, що наявні в повному обсязі, і за змістом та формою відповідають чинному законодавству;

- акредитаційна справа складена в повному обсязі відповідно до державних акредитаційних вимог;

- представлені документи затверджені належним чином та підтверджують право ДВНЗ «УжНУ» на здійснення освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціолог» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за освітнім ступенем «магістр».

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

На навчання за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для здобуття ступеня магістра приймаються вступники за результатами фахових вступних випробувань, які здобули освітній ступінь бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

Для вступу на основі освітнього ступеня «бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), необхідною умовою є успішне проходження додаткових вступних випробувань. Для такої категорії осіб встановлюються додаткові вимоги у частині строків навчання та виконання додаткового навчального плану впродовж першого року навчання.

Конкурсний відбір для здобуття ступеня магістра здійснюється за результатами іспиту з іноземної мови та фахових вступних випробувань.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови дійсним міжнародним сертифікатом (не нижче рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати порівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

Особи, які вступають до ДВНЗ «УжНУ» для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), попередньо складають додаткове вступне випробування у формі співбесіди за нормативною частиною освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з напрямку (спеціальності), який відповідає спеціальності вступу. За умови успішного

проходження додаткового вступного випробування вони допускаються до фахового вступного випробування.

З метою залучення вступників до навчання в магістратурі кафедра активно проводить профорієнтаційну роботу. Розроблені інформаційні буклети, проводяться Дні відкритих дверей кафедри (в тому числі в рамках Дня відкритих дверей університету). У ці дні потенційних студентів знайомлять зі специфікою спеціальності, навчальними планами підготовки, складом викладачів кафедри, можливостями працевлаштування випускників тощо; демонструються комп'ютерні класи, рівень технічної забезпеченості навчального процесу, стенди кафедри та ін.

Значна увага приділяється питанню вивчення потреб у фахівців, майбутніх соціологів, підготовку яких здійснює кафедра.

Наведені у таблиці 2 показники свідчать про наявність конкурсу на державне замовлення за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» – 1,4 осіб на одне місце денної форми навчання у 2016 р. і 3,8 осіб на одне місце у 2017 р. Організація і проведення прийому абітурієнтів відповідає вимогам законодавчих та нормативних документів.

Таблиця 2

Показники формування контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

№ п/п	Показник	2016 рік	2017 рік
1	2	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (очна форма)	25	25
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)		
	– денна форма	5	12
	в т.ч. за держзамовленням:	4	6
	– заочна форма		6
	в т.ч. за держзамовленням	–	–
	– нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	–	–
	– таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	–	–
	– зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	–	–
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
	– денна	7	23
	– інші форми навчання (заочне)	–	–
4.	Конкурс абітурієнтів на місце державного		
	– очна форма	1,4	3,8
	– заочна форма		
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на		
	– денну форму	–	–
	– інші форми (вказати, за якою формою)	–	–

Програми співбесід та вступних іспитів оприлюднюються на офіційному веб-сайті ДВНЗ «УжНУ».

Рейтингові списки абітурієнтів формуються прийнятною комісією за Єдиною базою та оприлюднюються у повному обсязі на офіційному веб-сайті ДВНЗ «УжНУ»,

Контингент студентів за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» подано в таблиці 3.

Таблиця 3.

Контингент студентів за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

№ п/п	Назва показника	2016 р.	2017 р.
1	2	3	4
1	Всього студентів на спеціальності 054 «Соціологія»	ОС «Бакалавр» 1 курс – 3 2 курс – 19 3 курс – 15 4 курс – 15 ОС «Магістр» 1 курс - 5	ОС «Бакалавр» 1 курс – 3 2 курс – 4 3 курс – 18 4 курс – 15 ОС «Магістр» 1 курс – 12 2 курс – 4
2	Всього студентів у ВНЗ на 1.10 відповідного року	13334	13922
3	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	1	2
	в т.ч. – за невиконання навчального плану	–	1
	- за грубі порушення дисципліни	–	–
	- у зв'язку з переведенням і інші ВНЗ	–	1
	- інші причини	1	–
4	Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього):	–	1
	в т.ч. – переведених з інших ВНЗ	–	–
	- поновлених на навчання	–	1

Станом на 14.03.2018 року контингент здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» повністю відповідає даним ЄДЕБО.

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

Експертною комісією проведено вибірккову перевірку матеріалів приймальної комісії ДВНЗ «УЖНУ» за 2016-2017 роки щодо організації прийому документів, формування особових справ, роботи з ЄДЕБО та встановлено:

- документація приймальної комісії ДВНЗ «УжНУ» ведеться у відповідності зі встановленою процедурою і повністю відповідає вимогам чинного законодавства та нормативній базі МОН України;
- журнали реєстрації вступників відповідають матеріалам особових справ;
- особові справи здобувачів вищої освіти відповідають встановленим нормативним вимогам оформлення зазначеної документації та налічують весь перелік обов'язкових документів.

Експертна комісія констатує:

- організація прийому та формування контингенту здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» проводиться в повній відповідності до чинного законодавства;
- ліцензійний обсяг прийому не перевищується;
- ведення особових справ студентів повністю відповідає встановленим вимогам.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

В основу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» покладено розроблені освітньо-професійну програму, затверджену рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ», протокол № 5 від 12.05.2016 р. та навчальний план, затверджений рішенням Вченою радою ДВНЗ «УжНУ», протокол № 5 від 12.05.2016 р.

Освітньо-професійна програма визначає перелік дисциплін, порядок Державної атестації фахівця, нормативні терміни їх навчання. Вона регламентує нормативний зміст навчання, варіативну компоненту змісту навчання та зміст практичної підготовки.

Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» за своїм змістом і структурою цілком відповідає вимогам освітньо-професійної програми та рекомендаціям Міністерства освіти і науки України.

На підставі навчального плану складено робочі навчальні плани і графік навчального процесу, розклад навчальних занять, графік консультацій, графік проведення індивідуальних занять зі студентами, графік державної атестації, а також навчальні та робочі навчальні програми.

Робочі навчальні програми дисциплін розроблені у відповідності з вимогами Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ», затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.

Структурно-логічна схема побудови навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» відповідає навчально-методичним вимогам організації підготовки фахівців та освітньо-професійній програмі підготовки, а також є адекватним відображенням послідовності засвоєння студентами навчальних дисциплін та набуття ними загальних та фахових компетентностей.

Перевірка семестрової і поточної навчальної документації (розклад занять, семестрових графіків, відомостей іспитів і заліків тощо) дозволяє експертній комісії констатувати, що навчальний план з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» виконано у повному

Навчально-методичне забезпечення організації навчального процесу розроблено із врахуванням усіх рекомендацій МОН України, в наявності в електронному та друкованому вигляді та затверджене в установленому порядку.

Обсяг і види практичної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» визначені наскрізною програмою практик та відповідають чинним вимогам щодо організації навчального процесу, послідовності засвоєння теоретичних курсів і враховують специфіку майбутньої діяльності професіонала з соціології.

Перевірка підсумків проходження переддипломної практики засвідчує, що бази практики повністю відповідають вимогам освітньо-професійної програми. Згідно укладених договорів про проходження практики університет на 100% забезпечує проходження практики, що дозволяє вирішувати не тільки задачі практичної підготовки, а й задачі працевлаштування випускників.

Проходження практики здійснюється у відповідності до програми практики, методичних рекомендацій щодо її проходження та індивідуального завдання, самостійно обраного студентами за інтересами досліджень.

Матеріали, зібрані під час практики, є не лише частиною інформаційного забезпечення написання студентами дипломних робіт, а й частиною їх науково-дослідницької роботи (далі – НДР). Для здійснення НДР наказом ректора за студентами закріплюються досвідчені викладачі, які водночас є їх науковими керівниками з підготовки тез доповідей, статей у наукових фахових виданнях та підготовки до захисту атестаційної (дипломної) роботи.

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ», затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р., Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 519/01-17 від 04.03.2015 р..

Рішенням атестаційної комісії здобувачам вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» присвоюється освітня кваліфікація – соціолог, менеджер з управління людськими ресурсами.

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

Зміст основних компонентів підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» забезпечує формування основних професійних вмінь та навичок і сприяє гармонійному розвитку особистості.

Експертна комісія констатує:

- дотримання ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;

відповідність змісту підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» вимогам МОН України;

- відповідність побудови навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» навчально-методичним вимогам організації підготовки фахівців, а також адекватність послідовності засвоєння студентами навчальних дисциплін та набуття відповідних компетентностей.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Експертною комісією з метою встановлення відповідності фактичного кадрового забезпечення нормативам, рекомендованим МОН України перевірено відомості щодо кількісних та якісних показників кадрового забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр».

Перевірка показала, що штат випускової кафедри повністю укомплектовано педагогічними кадрами необхідного рівня кваліфікації. Частка викладачів, які мають науково-педагогічну спеціальність (або кваліфікацію) відповідно до змісту дисциплін, які ними викладаються, складає 100% при нормі 50%.

Штатний склад випускової кафедри включає 18 викладачів (в т.ч. - 3 доктори наук, професори; 11 кандидатів наук, доцентів; 4 ст. викладачів). Частка викладачів кафедри, які мають наукові ступені, складає 78%, з них працюють на постійній основі - 100% при нормі 50%.

Починаючи з 2012 року кадровий склад кафедри значно покращився, закінчили аспірантуру та захистили дисертації: докторські – Шандор Ф.Ф.; кандидатські – Рюль В.О., Козубовський Р.В., Смук О.Т., Афанасьєв Д.М. В 2014-2015 рр. наукові звання отримали: Борщ К.К., Рюль В.О. – звання доцента кафедри соціології та соціальної роботи.

Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи, які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання професора, складає 54,6% при нормі 25%.

Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей науково-педагогічними працівниками, які визнанні

професіоналами за фахом з досвідом роботи дослідницької та управлінської роботи, складає 79,5% при нормі 15%.

Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими та дипломними роботами науково-практичними працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років трьох і більше умов, визначених пп. 1-16 п.5 Приміток до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Професори та доценти, що забезпечують навчальний процес підготовки фахівців, мають наукові праці у відповідній галузі, досвід викладацької та практичної роботи.

За останні 5 років пройшли підвищення кваліфікації 100 % осіб науково-педагогічного складу кафедри відповідно до затвердженого ректором плану підвищення кваліфікації.

Експертна комісія констатує:

- базова освіта науково-педагогічних працівників випускової кафедри, які забезпечують навчальний процес підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» відповідає профілю спеціальності;

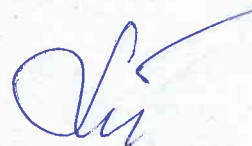
- за період з 2012 року по теперішній час всі викладачі пройшли підвищення кваліфікації шляхом стажування у ВНЗ, громадських організаціях, в державних структурах та органах місцевого самоврядування, а також у рамках академічної мобільності у зарубіжних профільних установах;

- проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими та дипломними роботами науково-практичними працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років трьох і більше умов, визначених пп. 1-16 п.5 Приміток до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ужгородський національний університет розміщено у 48 будівлях. Забезпеченість навчально-лабораторною площею студентів денної форми навчання в цілому по університету становить близько 10 м² на особу. Площа всіх навчальних приміщень університету складає 42103,56 м² (32398,75 м² знаходиться у власності закладу). Окрім приміщень навчальних приміщень, наукових лабораторій та ін. на балансі університету знаходяться 6 гуртожитків, площа яких складає 37643,1 м². Площа кафе та їдальнь становить 1801,51 м². Також діють профілакторії і бази відпочинку, медичні пункти (1240,2 м² і 180 м² відповідно). Приміщення для науково-педагогічного персоналу та занять студентів в університеті складають 7269,87 м² та 37757,32 м² відповідно. Всі приміщення для роботи науково-педагогічного персоналу і навчання студентів знаходяться у власності закладу.

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

Перелік лабораторій і спеціалізованих кабінетів, закріплених за кафедрою соціології та соціальної роботи включає:

- 1) Спеціалізований кабінет соціології. м.Ужгород, вул. Університетська, 14, (Головний корпус УжНУ, ф-т сусп. наук, 2 поверх, ауд. 208), 48 м²;
- 2) Соціологічна лабораторія. м.Ужгород, вул. Університетська, 14, (Головний корпус УжНУ, ф-т сусп. наук, 2 поверх, ауд. 205), 24 м²
- 3) Комп'ютерний клас з мультимедійним комплексом м.Ужгород, вул. Університетська, 14, (Головний корпус УжНУ, 3 поверх, 302 ауд.), 55,7 м²
- 4) Комп'ютерний клас м.Ужгород, вул. Університетська, 14, (Головний корпус УжНУ, 3 поверх, ауд. 301), 84,7 м²
- 5) Комп'ютерний клас м.Ужгород, вул. Університетська, 14, (Головний корпус УжНУ, 3 поверх, 304 ауд.), 31,1 м²
- 6) Комп'ютерний клас ФСН. м.Ужгород, вул. Університетська, 14, (Головний корпус УжНУ, ф-т сусп. наук, 2 поверх, ауд. 210), 90,1 м²

Матеріальна база кафедри соціології та соціальної роботи забезпечує сприятливі умови для співпраці здобувачів вищої освіти з науково-педагогічними працівниками. До складу приміщень для науково-педагогічних працівників входить кафедра соціології та соціальної роботи (а.218).

Інформаційно-технічна база кафедри складається з сучасних технічних і комп'ютерних засобів, програмних продуктів. Працює комп'ютерний клас, в якому використовується різнопланова комп'ютерна техніка (комп'ютери IBMPC Pentium 4 з операційною системою Windows XP та офісним пакетом Microsoft Office 2007) і програмне забезпечення (спеціальний пакет для соціальних наук SPSS, комп'ютерна правова база "Ліга: Закон", апаратно-програмні комплекси з вивчення іноземних мов – електронний словник Lingvo, "English Platinum", "Francais d'Or"). Комп'ютерний клас забезпечений програмами проведення електронного тестування знань студентів. Всі комп'ютери об'єднані в локальну мережу і мають доступ до Інтернету. Також для забезпечення навчального процесу використовуються 2 мультимедійні проектори, слайдпроектор, телевізор, відеомагнітофон, відеокамера, друкувальна та розмножувальна техніка.

Забезпеченість мультимедійним обладнанням по університету в цілому становить 34%, тобто встановлений норматив виконується.

Здобувачі вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» повністю забезпечені житлом в гуртожитках університету (гуртожиток №1, вул. Митна, 27, гуртожиток № 2, Студентська наб. 4, та № 4 по вул. Університетська, 12). Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком по університету в цілому становить 87%, тобто встановлений норматив виконується.

Приміщення гуртожитків та навчальних корпусів ДВНЗ «УжНУ» відповідають нормам протипожежного стану.

Університет має окремі приміщення для проведення спортивно-оздоровчої та культурно-освітньої роботи з необхідним спортивним інвентарем та устаткуванням. Крім того, працює їдальня, буфети, спортивні зали.

Наявні будівлі та споруди корпусів повністю відповідають паспортним даним і вимогам технічних та санітарно-гігієнічних норм.

Експертна комісія констатує:

- матеріально-технічне забезпечення навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» відповідає вимогам до підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» та нормам ДБН В2.2-3.97 «Будівлі і споруди навчальних закладів»;

- наявні будівлі та споруди корпусів повністю відповідають паспортним даним і вимогам технічних та санітарно-гігієнічних норм;

- навчально-аудиторні площі кафедри відповідають вимогам СНіП.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

За результатами акредитаційної експертизи комісія встановила, що навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» затверджений в установленому порядку та за структурою відповідає змісту освітньої програми. У навчальному плані визначено: перелік дисциплін циклу загальної підготовки та дисциплін циклу професійної підготовки; послідовність їх вивчення; проведення аудиторних навчальних занять та їх обсяг; кількість годин, відведених на самостійну роботу; графік навчального процесу; форми і засоби проведення поточного й підсумкового контролів, тривалість практики, а також державна атестація у формі державного іспиту з фаху та захисту дипломних робіт.

Цикл дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» становить 25,0% від загальної кількості дисциплін навчального плану.

Для кожної навчальної дисципліни навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» зі спеціальності 054 «Соціологія» сформовано комплекси навчально-методичного забезпечення, розроблено та затверджено робочі програми.

Комплекс навчально-методичного забезпечення з дисципліни включає: навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для самостійної роботи, завдання для поточного і підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів, комплексні контрольні роботи, методичні рекомендації до виконання курсових робіт та контрольних робіт (для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання).

Робочі програми сформовано за компетентностним підходом.

Інформацію про наявність і повноту комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін навчального плану з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» подано у табл. 4.

Практичні та лабораторні заняття відповідно до навчального плану на 100% забезпечені методичними вказівками і завданнями для виконання.

Всі дисципліни навчального плану забезпечені засобами діагностики якості навчання.

Експертна комісія констатує фактичну наявність на кафедрі соціології та соціальної роботи розроблених пакетів ККР з дисциплін, зміст яких відповідає вимогам до їх складання: кожний пакет містить необхідну кількість варіантів ККР,

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

рівнозначних за структурою і складністю; рецензії до ККР, ключ для перевірки. ККР мають форму білетів з тестовим завданнями та задачами. Зміст контрольних завдань спрямований на з'ясування творчих можливостей здобувачів вищої освіти, їх здібностей приймати управлінські рішення та розв'язувати виробничі ситуації.

Навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» передбачено в 10 (2) семестрі проходження виробничої (науково-дослідницької) практики, у 11 (3) семестрі передбачено проходження педагогічної (наукової у ВНЗ) практики. Проходження практики здобувачами вищої освіти регламентується Положенням про практику студентів ДВНЗ «УжНУ», затвердженого наказом ректору ДВНЗ «УжНУ» від 24.02.2017 р. за № 388/01-17.

Таблиця 4.

Відомості про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Найменування навчальної дисципліни згідно з навчальним планом	Інформація про наявність ("+", "-" або немає потреби)					
	навчального контенту	планів практичних (семінарських) занять	завдань для лабораторних робіт	завдань для самостійної роботи студентів	питань, задач, завдань або кейсів для поточного та підсумкового контролю	завдань для комплексної контрольної роботи
Стратегічне планування	+	+	немає потреби	+	+	+
Професійне іншомовне ділове спілкування	+	+	немає потреби	+	+	+
Глобальні проблеми сучасності	+	+	немає потреби	+	+	+
Психологія та педагогіка вищої школи	+	+	немає потреби	+	+	+
Кадровий менеджмент	+	+	немає потреби	+	+	+
Новітні методи аналізу соціологічної інформації	+	+	немає потреби	+	+	+
Управління соціальними проектами	+	+	немає потреби	+	+	+
Соціальний капітал локальної спільноти	+	+	немає потреби	+	+	+
Сучасні соціальні нерівності	+	+	немає потреби	+	+	+

Соціологія споживання	+	+	немає потреби	+	+	+
Математичне моделювання в соціології	+	+	немає потреби	+	+	+
Аналіз якісних даних	+	+	немає потреби	+	+	+
Соціологія реклами	+	+	немає потреби	+	+	+
Соціологія ринку	+	+	немає потреби	+	+	+
Соціологія Інтернет-комунікацій	+	+	немає потреби	+	+	+
Основи трудового права	+	+	немає потреби	+	+	+
Соціологія туризму	+	+	немає потреби	+	+	+
Інформаційна політика та інформаційна безпека	+	+	немає потреби	+	+	+
Соціологія тілесності та сексуальності	+	+	немає потреби	+	+	+

Зміст практик і послідовність їх проведення визначається наскрізною програмою та робочою програмою практики, які розроблено кафедрою і погоджено на засіданні науково-методичної комісії факультету та затверджено першим проректором ДВНЗ «УжНУ».

За навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» в 11 семестрі передбачено атестацію – складання комплексного державного екзамену з фаху та захист дипломних робіт магістра.

Порядок атестації здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» введено в дію наказом ректора № 519/01-17 від 04.05.2015. Порядок виконання й оформлення дипломних робіт, вимоги до їхньої змістовної структури та обсягу регламентовано відповідними методичними рекомендаціями, оновлення яких здійснюється кафедрою щорічно.

Атестація відбувається в усній формі з демонстрацією матеріалів, які підтверджують отримані результати досліджень. До того ж звітування здобувачів вищої освіти за науковою компонентою передбачає висвітлення результатів досліджень в статтях у фахових наукових виданнях (передбачених переліком, затвердженим МОН України), інших статтях та тезах доповідей, виступах на науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах тощо.

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

Аналіз планів і звітів роботи кафедри соціології та соціальної роботи свідчить про те, що у навчальному процесі широко застосовуються прогресивні педагогічні технології, активні та інтерактивні методи навчання, використовується аудіо - відеотехніка, комп'ютери, Інтернет. В якості засобів активізації пізнавальної діяльності студентів під час аудиторних занять передбачені: дискусії, аналіз конкретних випадків, ситуацій, рольові ігри, моделювання, мозковий штурм, активне структурування, спонтанне мислення, пакування валізи, метод "вулика", робота з плакатом і т. ін.

Експертною комісією встановлено, що кафедра соціології та соціальної роботи має необхідну навчально-матеріальну базу, забезпечена методичним та дидактичним матеріалом, технічними засобами навчання, комп'ютерною та організаційною технікою, програмним забезпеченням з проведення соціологічних досліджень, що дозволяє в цілому на достатньому методичному рівні організовувати навчальний процес у відповідності до вимог ліцензійних умов.

Експертна комісія констатує:

- навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» повністю відповідає вимогам ліцензійних умов щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності ВНЗ.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

За результатами акредитаційної експертизи комісія встановила, що основним джерелом інформаційного забезпечення викладачів та студентів є наукова бібліотека університету з її фондами та електронними засобами інформації. Одним з основних напрямів діяльності бібліотеки є впровадження інноваційних технологій в практичну діяльність, створення власних інформаційних ресурсів і забезпечення доступності інтернет-ресурсів, розвиток бібліотечно-інформаційного сервісу, культурно-просвітницької роботи та формування інформаційної культури студентства, сприяння розвитку освітньої та наукової діяльності університету на основі повного задоволення інформаційних потреб науковців, викладачів і студентів.

На 2016 рік загальний бібліотечний фонд становить 1757680 документів. Бібліотека має потужний фонд періодичних видань з різних напрямів підготовки (спеціальностей) та відповідних галузей знань. Він складає 205608 одиниць. Враховуючи потреби науково-навчальної діяльності, фонд бібліотеки систематично поповнюється фаховими періодичними виданнями.

Загальна площа бібліотеки складає 5084,06 кв. м; площа читальних залів – 1740,4 кв. м; кількість абонементів – 11; кількість читальних залів – 11; кількість посадкових місць в читальних залах бібліотеки – 750. Бібліотека розташована у дев'яти будівлях, центральний корпус бібліотеки знаходиться за адресою: вул. Університетська, 14, площа будівлі складає понад 2 тисячі кв. м.

Наукова бібліотека забезпечує науковий та навчальний процеси університету, обслуговуючи понад 15 тисяч користувачів. Книговидача протягом року складає близько 1 млн. документів.

В бібліотеці діє електронний каталог, електронне замовлення книги через Інтернет, віртуальні виставки на сайті бібліотеки, презентації нових надходжень та ін. В бібліотеці УжНУ відкрито вільний доступ користувачів до Інтернету.

До послуг користувачів декілька філій бібліотеки, бібліотечно-інформаційний центр, Інтернет-центр, зона Wi-Fi. В електронній бібліотеці УжНУ відкрито вільний доступ користувачів до електронних статей науковців університету, методичних посібників та повнотекстової електронної бази «Наукові вісники УжНУ». Окремою складовою концепції інформатизації бібліотеки було створення електронної бібліотеки, яка поповнюється як за рахунок електронних підручників, довідників, енциклопедій, які замовляються, так і власних розробок науково-педагогічних працівників.

Доступ до електронної бібліотеки надається в мережі Інтернет, з будь-якого автоматизованого робочого місця, тому можна вважати книгозабезпеченість дисциплін з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» є достатньою.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» отримав доступ до реферативних, наукометричних баз даних Web of Science та Scopus в режимі он-лайн, згідно наказу МОН України від 19.09.2017 № 1286 "Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних".

На сайті ДВНЗ «УжНУ» представлений відкритий репозиторій повнотекстових наукових документів, який містить наукові публікації, матеріали конференцій, навчально-методичне забезпечення з дисциплін підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр».

В рамках проекту TEMPUS DESIRE в ДВНЗ «УжНУ» використовується система Moodle.

Кафедра одна з небагатьох в Україні, яка має власну бібліотеку, що нараховує понад 8 тисяч примірників літератури (зарубіжної і вітчизняної) з різних галузей знань (педагогіки, права, соціології, соціальної роботи, менеджменту, іноземних мов). Діє міні-друкарня, у якій видано понад 50 монографій і посібників, навчальні програми, довідники, методичні рекомендації, розробки та інші методичні матеріали на допомогу студентам і працівникам соціальних служб.

Кафедра соціології та соціальної роботи одна з небагатьох в Україні, яка має власну бібліотеку, що нараховує понад 8 тисяч примірників літератури (зарубіжної і вітчизняної) з різних галузей знань (педагогіки, права, соціології, соціальної роботи, менеджменту, іноземних мов). Діє міні-друкарня, у якій видано понад 50 монографій і посібників, навчальні програми, довідники, методичні рекомендації, розробки та інші методичні матеріали на допомогу студентам і працівникам соціальних служб.

Експертна комісія констатує:

- перелік літератури для забезпечення навчального процесу з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» та наявність

електронної бібліотеки дає підстави вважати, що ліцензійні вимоги щодо інформаційного забезпечення виконуються.

8. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

За результатами акредитаційної експертизи комісія встановила, що наукова діяльність кафедри соціології та соціальної роботи спрямована на розвиток як професійного, так і наукового рівня професорсько-викладацького складу кафедри та здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр».

Викладачі кафедри здійснюють науково-дослідну діяльність згідно індивідуальних планів.

Отримані практичні результати науково-дослідної роботи використані при написанні монографій, наукових статей, навчально-методичної літератури, підручників і посібників та впроваджені в навчальний процес. В цілому за останні три роки кількість опублікованих наукових і навчально-методичних робіт становить 342 праць, в т.ч. підручників та навчальних посібників - 5, монографій - 6, наукових статей - 116, тез доповідей на конференціях - 215.

Кафедрою соціології та соціальної роботи протягом 2015-2017 рр. організовано та проведено:

- всеукраїнська «Школа молодого соціолога» спільно з Соціологічною асоціацією України (с. Оноківці, «Дубки», 18-22 квітня 2016 року)
- міжнародний науково-практичний семінар «Актуальні проблеми сучасної соціології і соціальної роботи та професійної підготовки фахівців» (16 вересня 2016 р., ДВНЗ «УжНУ», Ужгород);
- міжнародна науково-практична конференція «Соціально-правовий захист населення в умовах воєнних конфліктів та терористичних загроз» (22 вересня 2017 р., ДВНЗ «УжНУ», Ужгород)

Викладачі кафедри та здобувачі вищої освіти щорічно беруть участь у конференції трудового колективу Ужгородського національного університету

Кафедра активно співпрацює з вищими навчальними закладами України, які готують фахівців з соціології (Харківський університет ім. В.Н. Каразіна, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, НУ «Києво-Могилянська Академія», Національний університет «Львівська політехніка» та ін.).

Впродовж багатьох років кафедра підтримує співробітництво з проектом «TOUCH» (США), який спрямований на допомогу дітям-сиротам з вадами інтелектуального розвитку та благодійним фондом імені Фреда Роббі (США), який, зокрема, сприяв поповненню бібліотеки кафедри енциклопедичними виданнями та науковою літературою з соціології, соціальної роботи, психології.

Викладачами кафедри захищено 3 кандидатські дисертації: які згідно наказу МОНУ №1151 від 06.11.2015 р. відповідають галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» :

- у 2012 р. захищена кандидатська дисертація Рюль В.О. за спеціальністю «Соціальні та галузеві соціології» (22.00.04), тема досліджень - «Соціалізація дітей

транскордонних трудових мігрантів в системі подолання життєвих труднощів (на прикладі Закарпатської області));

- у 2014 р. захищена кандидатська дисертація Смук О.Т. за спеціальністю «Вікова та педагогічна психологія» (19.00.07), тема досліджень - «Формування особистісних якостей вихованців дитячого будинку сімейного типу»;

- у 2017 р. захищена кандидатська дисертація Афанасьєва Д.М. за спеціальністю «Спеціальні та галузеві соціології» (22.00.04), тема досліджень - «Формування соціального потенціалу Інтернет-спільнот (на прикладі Закарпатської області)»

У 2017 р. підготовлено до захисту кандидатську дисертацію старшим викладачем Новосад К.Я. за спеціальністю «Спеціальні та галузеві соціології» (22.00.04), тема досліджень - «Соціальні ризики трудової міграції в Україні», науковий керівник: д-р філос.наук, професор Лукашевич М.П.

На кафедрі соціології та соціальної роботи відповідно до затвердженої МОН України «Програми роботи з обдарованою студентською молоддю», активно ведеться цілеспрямована робота із залученням студентів до участі у НДР. Робота з обдарованою молоддю передбачає затвердження тем досліджень, цілей наукової роботи, щорічні звіти про наукову діяльність, за якими приймаються рішення відносно перспектив наукової діяльності.

Здобувачі вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» самостійно обирають тематику наукових досліджень, результати яких в подальшому висвітлюють в доповідях тез на науково-практичних конференціях, в статтях у наукових фахових виданнях, колективних монографіях, курсових та дипломних роботах.

На кафедрі організовано роботу науково-методичних семінарів, на яких обговорюються результати наукових досліджень та можливість їх впровадження в навчальний процес.

За результатами акредитаційної експертизи комісія встановила, що кафедра соціології та соціальної роботи підтримує творчі міжнародні освітні та наукові зв'язки з Сегедським університетом (Угорщина), Дебреценським університетом (Угорщина), Університетом ім. Я.Коменського в Братиславі (Словаччина), Поморською Академією (м.Слупськ, Польща), Східно-Європейським університетом (м.Перемишль, Польща), Дармштадським університетом (Німеччина), Університетом ім. св. Кирила і Мефодія (м.Скоп'є, Македонія), Вищою політехнічною школою (м.Іглава, Чехія). Цей зв'язок знаходить відображення у двосторонній участі в роботі конференцій, семінарів, симпозіумів. Співпраця з зарубіжними освітніми закладами сприяє розвитку нових форм співпраці, саморозвитку і розширенню досвіду, підвищенню компетенцій у професійній сфері.

Експертна комісія констатує:

- колективом кафедри проводяться наукові дослідження за пріоритетними напрямами держбюджетної тематики;

- результати наукових досліджень оприлюднені у доповідях тез на науково-практичних конференціях, у наукових публікаціях фахових видань, колективних монографіях тощо;

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

- кафедра проводить активну наукову роботу серед студентів
- рівень міжнародних зв'язків кафедри соціології та соціальної роботи є достатнім для підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр».

9. ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

За результатами акредитаційної експертизи комісія встановила, що кафедра соціології та соціальної роботи здійснює оцінювання знань здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет», затвердженого наказом ректора від 08.05.2015 р. № 698/01-17.

При оцінюванні знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» зі спеціальності 054 «Соціологія» використовуються різні форми контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з певної навчальної дисципліни (усна, письмова, комбінована, тестування тощо). Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань) та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри соціології та соціальної роботи. Результати виставляються у вигляді підсумкової оцінки за 100-бальною, національною шкалою і шкалою ЄКТС.

Контроль успішності здобувачів вищої освіти та атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» здійснюється у відповідності до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» введено у дію наказом ректора № 519/01-17 від 04.05.2015 р. та Положення про моніторинг якості освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» введено у дію наказом ректора № 750/01-17 від 28.05.2015 р.

Контрольні заходи включають у себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий, семестровий, ректорський контроль, атестацію.

Експертна комісія констатує фактичну наявність на кафедрі соціології та соціальної роботи розроблених пакетів ККР з дисциплін, зміст яких відповідає вимогам до їх складання. Кожен пакет завдань ККР містять:

- титульну сторінку зі зворотом;
- пояснювальну записку з критеріями оцінювання знань студентів;
- тестові завдання та задачі за варіантами.

Завдання ККР рівнозначної складності, термін виконання яких знаходиться в межах відведеного часу для проведення ККР.

Успішність та якість підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» експертною комісією визначалась згідно затвердженого графіку.

Частка студентів, що взяли участь у написанні ККР становить 100%, що відповідає нормативним вимогам.

Результатів виконання ККР під час акредитаційної експертизи свідчить про належний рівень знань студентів.

Співставлення результатів виконання ККР під час самоаналізу та під час акредитаційної експертизи подано в табл. 5.

Аналіз результатів ККР з усіх дисциплін показав рівень абсолютної успішності студентів 100% (розбіжностей немає), якість успішності у межах 73,3 - 93,8%, що свідчить про відповідність вимогам до акредитації.

Експертна комісія засвідчує, що в цілому результати ККР свідчать про достатній рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр». Більшість студентів творчо підійшли до розв'язання завдань, продемонстрували уміння інтегрувати та конкретизувати набуті знання, використовувати їх у нетиповій ситуації, застосовувати за потреби у практичній діяльності.

З аналізу табл. 5 видно, що рівень викладання дисциплін є достатнім, оскільки показники залишкових знань добре корелюються з рівнем знань у період здачі екзаменів під час останньої (перед акредитацією) екзаменаційної сесії з рівнем знань під час проведення самоаналізу та під час проведення акредитаційної експертизи освітньої діяльності. Це свідчить про те, що рівень і якість викладання відповідають вимогам вищої школи та рівню акредитації освітньої діяльності ВНЗ.

Рівень підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» оцінювався також за результатами експертизи звітів з виробничої (науково-дослідницької) практики.

Нормативним забезпеченням організації проходження науково-дослідницької практики є:

- Положення про практику студентів ДВНЗ «УжНУ», затвердженого наказом ректору ДВНЗ «УжНУ» від 24.02.2017 р. за № 388/01-17.
- освітньо-професійна програма;
- навчальний та робочі навчальні плани;
- програма практики;
- наказ ректора про закріплення баз та керівників виробничої практики;
- наказ керівника підприємства, обраного базою науково-дослідницької практики;
- Правила внутрішнього розпорядку підприємства-базы практики;
- Інструкція з охорони праці та техніки безпеки.

Перед проходженням науково-дослідницької практики проводиться консультація-інструктаж, на якій студенти отримують детальну інформацію про зміст практики, порядок її проходження та оформлення звіту.

Після закінчення терміну науково-дослідницької практики студенти звітують про виконання програми практики у вигляді письмового звіту та оформленого з усіх розділів щоденника практики. Звіт з науково-дослідницької практики захищається здобувачами вищої освіти в присутності комісії, призначеною завідувачем кафедри.

Комісія приймає диференційований залік з практики, оцінка з якої вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та в залікову книжку за підписами членів комісії.

Таблиця 5

Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»

№ п / п	Назва дисципліни	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі										Самоаналіз		Відхилення результатів ККР і самоаналізу	
				Успішність %													
				5		4		3		2		Якість %					
Кількість студентів	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%										
Дисципліни циклу загальної підготовки																	
1	Психологія і педагогіка вищої школи	4	100,0	1	25,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	100,0	75,0	100,0	75,0	Успішність %	Якість, %
2	Професійне ділове іншомовне спілкування	4	100,0	1	25,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	100,0	75,0	100,0	80,0	-	-5
Усього за циклом												100,0	75,0	100,0	77,5	-	-2,5
Дисципліни циклу професійної підготовки																	
3	Сучасні соціальні нерівності	4	100,0	1	25,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	100,0	75,0	100,0	100,0	-	-25
Усього за циклом												100,0	75,0	100,0	100,0	-	-25

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

Експертною комісією було проведено перевірку звітів з науково-дослідницької практики. Результати перевірки звітів з науково-дослідницької практики засвідчили набуття здобувачами компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою «Соціологія».

Результати акредитаційної експертизи звітів з науково-дослідницької практики здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» подано у табл. 6.

Результати перевірки звітів з науково-дослідницької практики засвідчили належний рівень їх виконання: середній бал склав 4,75 бали, успішність - 100%, якість - 100%, що відповідає вимогам акредитації.

Аналіз результатів проходження науково-дослідницької практики дозволяє зробити висновки про високий рівень підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр».

Атестація здобувачів вищої освіти згідно навчального плану передбачається у вигляді підготовки та захисту дипломної роботи.

Тематика дипломних робіт визначається кафедрою соціології та соціальної роботи згідно з галуззю знань, тематикою науково-дослідної роботи кафедри та у відповідності до освітньо-професійної програми «Соціологія» підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр».

Таблиця 6.

Результати акредитаційної експертизи звітів з науково-дослідницької практики здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»

№ з/п	Прізвище студента	Оцінка		Примітки
		під час захисту	експертна	
1	Воротинський М.	5 (відмінно)	5 (відмінно)	-
2	Дівинець О.	5 (відмінно)	4 (добре)	рекомендації у звіті носять узагальнений теоретичний характер
3	Лампека Ю.	5 (відмінно)	5 (відмінно)	-
4	Проказіна Є.	5 (відмінно)	5 (відмінно)	-

Актуальність тематики дипломних робіт та достатньо високий рівень якості підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» засвідчують дані про апробацію результатів їх досліджень висвітлені у тезах доповідей на Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференціях, у наукових публікаціях фахових видань, колективних монографіях тощо.

Нормативним забезпеченням організації дипломування є:

- Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» введено в дію наказом ректора № 519/01-17 від 04.05.2015 р.;
- Положення про моніторинг якості освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» введено в дію наказом ректора № 750/01-17 від 28.05.2015 р.
- освітньо-професійна програма;
- навчальний та робочий навчальний план;

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

- наказ ректора про закріплення наукових керівників та тематики дипломних робіт;
- наказ ректора про закріплення рецензентів дипломних робіт;
- графік підготовки дипломних робіт;
- графік захисту дипломних робіт.

Експертна комісія впевнено стверджує, що рівень нормативно-методичного забезпечення проходження науково-дослідницької практики та підготовки дипломних робіт до державної атестації відповідає за своїм змістом освітньо-професійній програмі «Соціологія» та сучасним вимогам до підготовки здобувачів вищої освіти за другим освітнім рівнем «магістр».

Результати перевірки звітів з науково-дослідницької практики та дипломних робіт, поданих до передзахисту засвідчують високий рівень якості підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр».

Експертна комісія констатує:

- рівень підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» відповідає чинним вимогам щодо акредитації освітньої діяльності ВНЗ;
- організація навчального процесу в університеті за освітньо-професійною програмою «Соціологія», що акредитується, забезпечує державну гарантію якості підготовки фахівців.

10. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Згідно Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року за №1557- VII, розділу 5, ст. 16, п.2 - «Система забезпечення якості вищої освіти» та Постановою КМУ від 27.05.2014 р. за №807 «Про внесення змін до Положення про акредитацію у вищих навчальних закладах та професійних училищах» в ДВНЗ «УжНУ» розроблено Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Система забезпечення якості вищої освіти ДВНЗ «УЖНУ» відповідає принципам стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 та забезпечує реалізацію основних завдань, а саме: планування, забезпечення і підтвердження якості освіти.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» складається із:

- системи внутрішнього забезпечення якості;
- системи зовнішнього забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості передбачає контроль за:

- кадровим забезпеченням освітньої діяльності;
- навчально-методичним забезпеченням освітньої діяльності;
- матеріально-технічним забезпеченням освітньої діяльності;
- якістю проведення навчальних занять;
- якістю знань студентів;
- забезпечення мобільності студентів;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти.

Система зовнішнього забезпечення якості включає:

- стандарти вищої освіти;

- ліцензування рівнів вищої освіти;

- акредитацію рівнів вищої освіти;

- систему менеджменту якості;

- відповідність навчальних планів і програм підготовки фахівців вимогам Європейського та світового освітнього простору;

- співпрацю з роботодавцями щодо контролю за якістю підготовки фахівців;

- державну атестацію випускників у державній атестаційній комісії;

- імідж Університету та рейтингову оцінку його діяльності.

Основними завданнями підвищення рівня якості навчання є:

- повне використання ліцензованих обсягів, враховуючи суттєве збільшення кількості іноземних студентів, насамперед, на профільних напрямках підготовки та спеціальностях;

- розробка дієвої програми поліпшення якості освітніх послуг у відокремлених підрозділах Університету;

- розробка індивідуальних університетських навчальних планів і програм, які б відповідали запиту виробництва та кращим зарубіжним аналогам магістерського рівня з формуванням окремих модульних дисциплін; за впровадження міжнародних освітніх програм, навчальних планів та інформаційних інтерактивних технологій навчання, створення та відкриття нових напрямів і спеціальностей для підготовки фахівців відповідно до вимог Європейського освітнього простору з метою отримання студентами подвійних дипломів;

- створення організаційно-правових та фінансових умов для започаткування активної реалізації міжнародних програм академічної мобільності;

- розвиток матеріально-технічної бази в напрямі впровадження новітнього програмного забезпечення, удосконалення практики розроблення та реалізації електронних навчальних курсів з використанням платформи Moodle та обладнання аудиторій для проведення дистанційних лекцій і телеконференцій;

- індивідуалізація та диференціація навчання обдарованої молоді, створення можливостей для реалізації пошуку студентами індивідуальної освітньої траєкторії; створення умов для здобуття якісної освіти інвалідами, дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування;

- впровадження у навчальний процес та діяльність університетської бібліотеки сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій, створення з цією метою лабораторій для підготовки та збереження електронних курсів, обладнання аудиторій для проведення дистанційних лекцій та телеконференцій.

Експертна комісія констатує:

- університет провадить внутрішню систему забезпечення якості освіти на достатньо високому рівні, а отже і підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» здійснюється якісно.

11. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ З ЇХ УСУНЕННЯ

У період з 2012 по 2017 рр. у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» проводилися наступні перевірки контролюючими органами:

- Державною інспекцією навчальних закладів України у період з 13 до 22 лютого 2012 року проведено перевірку стану управлінської діяльності та якості підготовки студентів з окремих нормативних дисциплін. Відповідно до рекомендацій Державної інспекції навчальних закладів України, керівництвом університету вжито ряд заходів щодо ліквідації зауважень (наказ ректора від 06.08.2012 р. № 123/01-03 «Про затвердження плану заходів за результатами перевірки з питань управлінської діяльності та якості підготовки студентів з окремих нормативних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет»)), всі недоліки усунено, зокрема:

- Концепцію освітньої діяльності та розвитку УжНУ погоджено головою Закарпатської обласної державної адміністрації та затверджено головою Ради керівників вищих навчальних закладів, наукових, освітніх установ Закарпатської області;
- підготовлено та затверджено у встановленому порядку новий текст Статуту ДВНЗ «УжНУ»;
- проведено конкурсне обрання на посади завідувачів кафедр та деканів;
- формування кількісного та якісного складу кафедр приведено у відповідність до акредитаційних вимог;
- головами ДЕК призначаються найбільш кваліфіковані фахівці виробництва або вчені, які не працюють в УжНУ.

- Виконано розпорядження Кабінету Міністрів України № 52-р від 6 лютого 2013 р. «Про реорганізацію Закарпатського державного університету» шляхом приєднання до Державного вищого начального закладу «Ужгородський національний університет».

- Державною фінансовою інспекцією в Закарпатській області була проведена планова ревізія фінансово-господарської діяльності в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за період 01.09.2012 р. по 30.04.2014 р. Виявлені в ході ревізії порушення в господарській діяльності університету усунені згідно з планом заходів, розроблених та затверджених наказом ректора від 05.08.2014 року № 618/01-17.

- Державною інспекцією навчальних закладів України з 20 по 29 вересня 2016 року проведена планова перевірка додержання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» вимог законодавства про вищу освіту. Вченою Радою УжНУ та Наказом ректора №102/01-17 від 12.10.2016 року затверджено план заходів щодо усунення недоліків. Акт перевірки та план заходів розміщені на сайті університету.

Зроблені зауваження взяті до уваги та підтверджуються до виконання.

Експертна комісія констатує:

- з моменту одержання ДВНЗ «ужгородський національний університет» ліцензії на надання освітніх послуг, пов'язаних з підготовкою здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» порушень в організації і проведенні освітнього процесу не виявлено;

- з боку юридичних і фізичних осіб претензій щодо освітньої діяльності університету із підготовки фахівців за заявленою до акредитації спеціальністю не надходило.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою КМУ № 978 від 9 серпня 2001 р., Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1187 від 30.12.2015 р. і на виконання наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» № 164-л від 03.03.2018 р. експертна комісія за результатами проведення акредитаційної експертизи відповідності освітньої діяльності ДВНЗ «Ужгородський національний університет» державним акредитаційним вимогам підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» дійшла таких висновків.

Показники ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та випускової кафедри соціології та соціальної роботи з усіх видів діяльності відповідають чинним вимогам щодо здійснення освітньої діяльності ВНЗ:

- правові основи освітньої діяльності ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (ДВНЗ «УжНУ») ґрунтуються на всіх необхідних документах, що наявні в повному обсязі, і за змістом та формою відповідають чинному законодавству;

- представлені документи в акредитаційній справі затверджені належним чином та підтверджують право ДВНЗ «УжНУ» на здійснення освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за освітнім ступенем «магістр»;

- ДВНЗ «УжНУ» має стовідсоткове забезпечення необхідними власними навчальними площами. Наявні будівлі та споруди корпусів повністю відповідають паспортним даним, вимогам технічних, санітарно-гігієнічних та пожежних норм, що підтверджено відповідними документами;

- навчальні приміщення кафедри соціології та соціальної роботи оснащені сучасними технічними засобами навчання; у навчальному процесі інтенсивно використовуються сучасні інформаційні технології та ПЕОМ;

- формування контингенту здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» проводиться в повній відповідності до чинного законодавства, ліцензійний обсяг прийому не перевищується, ведення особових справ студентів повністю відповідає встановленим вимогам;

- побудова навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» відповідає вимогам МОН України організації підготовки фахівців за другим освітнім ступенем;

- професорсько-викладацький склад має відповідну базову освіту, випускову кафедру очолює доктор філософських наук;

- проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими та дипломними роботами науково-практичними працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років трьох і більше умов, визначених пп. 1-16 п.5 Приміток до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти;

- навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» затверджений в установленому порядку та за структурою відповідає змісту освітньої програми;

- навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» повністю відповідає вимогам ліцензійних умов щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності ВНЗ;

- кадрове забезпечення навчально-виховного процесу відповідає акредитаційним вимогам і забезпечує державну гарантію якості освіти;

- наукова діяльність кафедри соціології та соціальної роботи спрямована на розвиток як професійного, так і наукового рівня професорсько-викладацького складу кафедри та здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія», рівень міжнародних зв'язків кафедри соціології та соціальної роботи є достатнім для підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр»;

- рівень підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» відповідає чинним вимогам щодо акредитації освітньої діяльності ВНЗ;

- організація навчального процесу в університеті за освітньо-професійною програмою «Соціологія», що акредитується, забезпечує державну гарантію якості підготовки фахівців з соціології;

- університет провадить внутрішню систему забезпечення якості освіти на достатньо високому рівні, а отже і підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» в ДВНЗ «УжНУ» здійснюється якісно.

Показники наявних умов провадження освітньої діяльності ДВНЗ «УжНУ» з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» зведені у порівняльних таблицях у додатках А і Б, які є складовою даних висновків.

Разом із тим експертна комісія вважає за необхідне рекомендувати керівництву ДВНЗ «УжНУ»:

- продовжити видання навчальних посібників та підручників викладачів випускової кафедри за профілем соціологічних дисциплін;

- посилити роботу кафедри соціології та соціальної роботи у напрямі розвитку міжнародного співробітництва, участі студентів і викладачів у міжнародних заходах, грантових програмах, що сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності спеціальності;

- збільшити кількість наукових публікацій викладачів кафедри у фахових виданнях іноземних держав та у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз;

- удосконалювати в навчальному процесі сучасні інноваційні технології в діагностиці якості навчання;

- підтримувати в актуальному стані веб-сторінку кафедри соціології та соціальної роботи на сайті університету як для позиціонування кафедри в інформаційному просторі, так і для використання у навчальному процесі.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

На підставі поданих до МОН України матеріалів акредитаційної справи та експертної перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія зробила висновок, що ДВНЗ «Ужгородський національний університет» здатний здійснювати освітню діяльність щодо підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр», і тому вважає за доцільне рекомендувати Акредитаційній комісії МОН України акредитувати підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» з ліцензованим обсягом прийому 45 осіб.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри соціології
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна,
доктор соціологічних наук, професор

Л.Г. Сокурянська

Член експертної комісії:

завідувач кафедри соціології
Львівського національного університету
імені Івана Франка,
доктор соціологічних наук, професор

Ю.Ф. Пачковський

Дата «14» березня 2018 р.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»
доктор медичних наук, професор

В.І. Смоланка

ДОДАТОК А

Зведені відомості про дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітнім ступенем «магістр» у ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	доктор філософських наук, професор Шандор Ф.Ф., кандидат соціологічних наук, доцент Борщ К.К., кандидат соціологічних наук, доцент Попович А.М.	
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	
Проведення освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	54,6	+29,6
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
5.Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	79,5	+64,5
2) практичної роботи за фахом			
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток			
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	
3) з науковим ступенем або вченим званням			
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	12	+9,6

2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	34	+4
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
2) пунктів харчування	+	+	
3) актового чи концертного залу	+	+	
4) спортивного залу	+	+	
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	87	+17
Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування проведення освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування проведення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	9 найменувань	+4 найменування

2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	81	+21

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри соціології

Харківського національного університету

імені В. Н. Каразіна,

доктор соціологічних наук, професор

Л.Г. Сокурянська

Член експертної комісії:

завідувач кафедри соціології

Львівського національного університету

імені Івана Франка,

доктор соціологічних наук, професор

Ю.Ф. Пачковський

Дата «14» березня 2018 р.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Державного вищого навчального закладу

«Ужгородський національний університет»

доктор медичних наук, професор

В.І. Смолянка

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська

ДОДАТОК Б

Порівняльна таблиця про дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістр за освітньо-професійною програмою «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) *	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	68,3	+18,3
2.2. Рівень знань студентів з циклу професійної підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	87,5	+37,5
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	

3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	
--	---	---	--

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри соціології
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна,
доктор соціологічних наук, професор

Л.Г. Сокурянська

Член експертної комісії:

завідувач кафедри соціології
Львівського національного університету
імені Івана Франка,
доктор соціологічних наук, професор

Ю.Ф. Пачковський

Дата «11» серпня 2018 р.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»
доктор медичних наук, професор

В.І. Смоланка

Голова експертної комісії

Л.Г. Сокурянська